

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 469/2025-7

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu a rozhodnutiu Správneho súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. BA-1S/38/2019 a proti postupu a rozhodnutiu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 1Svk/32/2024 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e** .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa podaním doručeným ústavnému súdu 10. júna 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), a to postupom a rozhodnutím správneho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BA-1S/38/2019, ako aj postupom a rozhodnutím najvyššieho správneho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 1Svk/32/2024. Sťažovateľ nie je právne zastúpený, preto žiada, aby mu ústavný súd ustanovil právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Ďalším podaním doručeným ústavnému súdu 16. júna 2025 sťažovateľ k svojmu pôvodnému podaniu doplnil potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice z 20. mája 2025, že poberá pomoc v hmotnej núdzi.

2. Z ústavnej sťažnosti a k nej pripojených príloh vyplýva nasledujúci skutkový stav: Sťažovateľ podal 21. augusta 2018 na Krajskom súde v Košiciach správnu žalobu proti Ministerstvu vnútra Slovenskej republiky z dôvodu, že potvrdilo prvostupňové rozhodnutie, ktorým príslušný orgán čiastočne nevyhovel žiadosti sťažovateľa o sprístupnenie informácií z dôvodu, že išlo o informácie týkajúce sa rozhodovacej činnosti orgánu činného v trestnom konaní. Krajský súd v Košiciach

uznesením sp. zn. 7S/100/2018 z 1. februára 2019 postúpil vec Krajskému súdu v Bratislave, kde bola zaevidovaná pod sp. zn. 1S/38/2019. Dňa 1. júna 2023 prešiel výkon správneho súdnictva vo veci sťažovateľa z Krajského súdu v Bratislave na Správny súd v Bratislave, ktorý uznesením č. k. BA-1S/38/2019-145 z 13. augusta 2024 zastavil konanie o správnej žalobe sťažovateľa. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, ktorú zamietol najvyšší správny súd uznesením sp. zn. 1Svk/32/2024 z 25. apríla 2025.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ koncipoval svoje podanie ako žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu na podanie zamýšľanej ústavnej sťažnosti. V tomto svojom podaní uviedol, že zamýšľá podať ústavnú sťažnosť, a to jednak v konaní o správnej žalobe vedenom na správnom súde pod sp. zn. BA-1S/38/2019 a tiež v konaní, ktoré nasledovalo po podaní jeho kasačnej sťažnosti na najvyššom správnom súde pod sp. zn. 1Svk/32/2024. Nad rámec tejto žiadosti bolo podanie sťažovateľa do značnej miery nezrozumiteľné, jediná námietka, ktorá bola v tomto smere zrozumiteľná, bol nesúhlas sťažovateľa s tým, ako sa najvyšší správny súd vysporiadal s jeho námietkou týkajúcou sa prietahov na správnom súde. Najvyšší správny súd pritom uviedol, že námietka sťažovateľa týkajúca sa prietahov pred správnym súdom nemá v rámci kasačného prieskumu zákonnosti napadnutého uznesenia o zastavení súdneho konania žiadnu relevanciu. Sťažovateľ napriek tomu predpokladal, že jeho ústavná sťažnosť sa bude týkať porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie jeho základného práva na inú právnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým postupom a rozhodnutím správneho súdu, ako aj napadnutým postupom a rozhodnutím najvyššieho správneho súdu.

5. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

6. Keďže sťažovateľ nie je zastúpený advokátom (§ 34 ods. 1 a § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde), ústavný súd pred tým, ako sa začal zaoberať podstatou ústavnej sťažnosti, skúmal, do akej miery nedostatok právneho zastúpenia bráni jej kvázimeritórному prejednaní. Hoci podanie sťažovateľa v tomto ohľade (zastúpenie advokátom) nespĺňalo náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom, resp. náležitosti ústavnej sťažnosti, napriek tomu z podania sťažovateľa vyplýva, že jeho podstatou je porušenie ním označených článkov ústavy a dohovoru napadnutým postupom a rozhodnutiami správneho súdu a najvyššieho správneho súdu. Uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou jeho rozhodovacej činnosti (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017,

II. ÚS 782/2014), ústavný súd, vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému posúdeniu (m. m. I. ÚS 193/2024), pretože bol schopný posúdiť opodstatnenosť sťažovateľových námietok a následne aj vyhodnotiť, či sú v danom prípade splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu pre sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom.

III.1. K namietanému porušeniu práv správnym súdom:

7. Podľa § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie. Ústavný súd poukazuje na to, že jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity. Zmysel a účel princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Koncepcia konania o ústavnej sťažnosti je založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

8. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh je zrejmé, že napadnuté uznesenie správneho súdu bolo predmetom súdneho prieskumu realizovaného najvyšším správnym súdom na základe sťažovateľom podanej kasačnej sťažnosti. Konanie o tomto opravnom prostriedku bolo skončené napadnutým uznesením najvyššieho správneho súdu. Pre rozhodnutie ústavného súdu v časti namietaného porušenia označených práv napadnutým uznesením a postupom správneho súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum ústavnou sťažnosťou namietaného porušenia označených práv napadnutým postupom a uznesením správneho súdu. Na prerokovanie tejto časti ústavnej sťažnosti nemá ústavný súd danú právomoc, preto ju bolo potrebné v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde (bod 1 výroku tohto uznesenia).

III.2. K namietanému porušeniu práv najvyšším správnym súdom:

9. Ako už ústavný súd uviedol, z podania sťažovateľa bolo možné vyvodiť iba námietku prietahov v napadnutom konaní pred správnym súdom, ale zároveň zo skutkového stavu bolo zrejmé, že išlo o právoplatne skončené konanie. Kasačná sťažnosť je totiž prípustná iba proti právoplatnému rozhodnutiu. V tomto smere ústavný súd zdôrazňuje, že ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov postupom všeobecného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. II. ÚS 445/2016, II. ÚS 751/2017, IV. ÚS 632/2018). Potenciálnu ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k prípadným prietahom by teda musel ústavný súd odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd zároveň dáva

za pravdu najvyššiemu správne mu súdu vo vzťahu k jeho záveru, že námietka sťažovateľa týkajúca sa prietahov pred správne m súdom nemá v rámci kasačného prieskumu zákonnosti napadnutého uznesenia o zastavení súdneho konania žiadnu relevanciu. K tomuto zároveň dodáva, že ak sťažovateľ dospel počas trvania konania na správne m súde k záveru, že tam dochádza k zbytočným prietahom, mohol sa vtedy obrátiť so svojou ústavnou sťažnosťou na ústavný súd (namietajúc porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru). V každom prípade sťažovateľova námietka týkajúca sa prietahov pred správne m súdom v rámci ním podanej kasačnej sťažnosti nemohla byť úspešná pre nedostatok relevancie vo vzťahu k prieskumu zákonnosti uznesenia o zastavení súdneho konania správne m súdom.

10. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

11. Na základe už uvedených záverov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k postupu a uzneseniu najvyššieho správne ho súdu odmietol pre zjavnú neopodstatnenosť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde (bod 1 výroku tohto uznesenia).

III.3. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

12. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa a s tým súvisiacu žiadosť sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom bolo zo strany ústavného súdu napokon potrebné vysporiadať sa aj s touto žiadosťou.

13. Ústavný súd môže podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe právneho zástupcu, ak taká osoba o to požiada (1), ak to odôvodňujú jej majetkové pomery (2) a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (3). Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom ustanoviť (m. m. napr. I. ÚS 333/2020, III. ÚS 243/2023, III. ÚS 343/2023). Ústavnú sťažnosť sťažovateľa ústavný súd odmietol v časti pre nedostatok právomoci ústavného súdu (vo vzťahu k správne mu súdu) a pre zjavnú neopodstatnenosť (vo vzťahu k najvyššiemu správne mu súdu, resp. vo vzťahu k potenciálnemu porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov). V danom prípade teda ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, a preto neboli splnené podmienky

na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom a žiadosti sťažovateľa podľa § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde nebolo vyhovené (bod 2 výroku tohto uznesenia).

14. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľa bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi už ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. augusta 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu